

Nevladine organizacije zabrinute su da revizije Direktive o obnovljivoj energiji (RED) objavljene nedavno neće smanjiti pritisak seče na šume neophodne za obnavljanje ekosistema i ublažavanje klime, te da će stalna zavisnost od sagorijevanja drva za obnovljive izvore energije potkopati sposobnost EU da smanji emisije. Uprkos upornom protivljenju preko 100 evropskih nevladinih organizacija za zaštitu životne sredine, naučnika i preko 250.000 članova javnosti, Evropska komisija nastavlja da promoviše sagorevanje šumskog drveta u energiju u svom revidiranom RED predlogu objavljenom, kažu ekološke grupe. Deo EU-ovog paketa „Pogodno za 55“, revidirani RED treba da doprinese cilju EU da smanji emisije na 55% od nivoa iz 1990. do 2030. Izgaranje šumske biomase je kontroverzno jer emituje više ugljen-dioksida po jedinici energije od fosilnih goriva, a naučnici Evropske komisije su priznali da šume rastu presporo da bi nadoknadile emisije u vremenskom okviru koji je u skladu sa ciljevima EU za smanjenje emisija. Naučnici su alarmirali da pojačana seča biomase degradira šume, što je podstaklo pozive na reformu politike biomase u trenutnoj reviziji RED-a.

Promene predložene u RED reviziji uključuju:

-Države članice više ne smeju da daju podršku za upotrebu trupaca testera, trupca furnira, panjeva i korena za proizvodnju energije. Prema sopstvenim podacima Evropske komisije, takvi materijali sadrže samo mali deo šumskog drveta sagorenog za energiju.

-Od 2027. godine nadalje, države članice više ne mogu davati subvencije postrojenjima koja koriste samo električnu energiju koja sagorevaju šumsku biomasu, osim ako se to ne dogodi u regionu koji je posebno zavisn od fosilnih goriva ili ako se koristi sa hvatanjem i skladištenjem ugljenika. Ova odredba, međutim, i dalje omogućava sagorevanje biomase u starim elektranama na ugalj, posebno u zemljama sa velikom zavisnošću od uglja.

-EK će usvojiti delegirani akt o tome kako primeniti kaskadni princip na biomasu i kako smanjiti upotrebu „kvalitetnog oblovnog drveta“ za proizvodnju energije. Ovo je korak u dobrom smeru ako se prepozna važnost davanja prioriteta upotrebi materijala nego spaljivanju drva za energiju, ali se njegova važnost umanjuje s obzirom na to da se oko polovine drveta sakupljenog u EU sagoreva radi energije, a revizije ne čine ništa da se ovo smanji.

-Kriterijumi održivosti u postojećem RED-u su izmenjeni i zahtevaju da se u berbi razmotri kako se održava kvalitet tla i biodiverzitet, izbegava seča panjeva i korenja, izbegava degradacija primarnih šuma ili pretvaranje u plantažne šume, minimiziraju se veliki useci i podstiče zadržavanje mrtvog drveta na sajtu. Ove odredbe se, međutim, primenjuju na relativno malo biomase koja je stvarno izgorela u EU, jer primarne šume predstavljaju samo oko 3% evropskih šuma, a panjevi i korenje u svakom slučaju retko izgaraju radi energije.

-Revidirani RED primenjuje kriterijume „održivosti“ na postrojenja iznad 5 MV – prethodno je bila 20 MV. Međutim, kriterijumi održivosti ne bave se centralnim pitanjem biomase, jer seča i sagorevanje drveta radi energije povećava emisije i degradira šume.

Iako je Strategija biodiverziteta EU tražila smanjenje pritiska na seču šuma, nijedna od predloženih revizija RED-a ne poziva na smanjenje seče. Kao i u bivšoj verziji RED-a, u dokumentu se i dalje tvrdi da sagorevanje biomase smanjuje emisije u poređenju sa fosilnim gorivima, uprkos nalazima sopstvenih naučnika EK.

Dr Mari But, direktorka Partnerstva za integritet politike, naučnica koja radi na zaštiti i obnovi šuma, rekla je: Povećavanje ciljeva obnovljive energije na poleđini šuma greška je globalnih razmera. Kada EU tvrdi da smanjuje upotrebu fosilnih goriva i emisije, ali sagoreva više šumskog drveta, emisije i degradacija šuma se povećavaju. Tragično je da EK nije iskoristila priliku za značajnu reformu svojih politika biomase. Odbijanje kreatora politike EU da priznaju nauku o biomasi gotovo se ne razlikuje od poricanja klimatskih promena.

Kenet Rihter, vođa politike EU u Savetu za odbranu prirodnih resursa (NRDC) rekao je: Komisija je prihvatila logiku da treba smanjiti subvencije za spaljivanje visokokvalitetnih trupaca. Sada treba primeniti istu logiku na SVU šumsku biomasu, jer sagorevanje drveta bilo kog kvaliteta povećava emisije tokom vremenski važnih vremenskih razmera. Industrija bioenergije ogromno zarađuje od novca poreskih obveznika – svi nesvesno bankrotiramo paljenjem drveća i uništavanjem naših poslednjih preostalih zelenih površina.

Nedovoljna zaštita evropskih šuma i biodiverziteta

Bez obzira da li matično drvo ili „šumski ostaci“, seča šumskog drveta za gorivo pogoršava funkciju šumskog ekosistema i biodiverzitet. RED revizija savetuje protiv seče u primarnim šumama, ali ne zabranjuje ovu praksu u potpunosti. Budući da primarne šume čine mali deo šuma EU u celini, ovaj savet ostavlja 97% šuma EU nezaštićeno.

Jana Balentin, šumska kampanja nemačke ekološke organizacije ROBIN WOOD rekla je: „U vremenima klimatske krize i brzog izumiranja vrsta ne možemo više podnositi pogrešne korake u šumarskoj i energetskej politici. Izumiranje vrsta je za nas jednako smrtonosno kao i klimatske promene. Ako se sada ne usredsredimo na obnovljive energije poput energije vetra i sunca, već nastavimo da uništavamo vredne šume, zauvek ćemo izgubiti previše staništa i vrsta – a sa njima i važan deo egzistencije.

Peter Voleben, svetski poznati nemački šumar i dugogodišnji kritičar šumskih praksi EU, rekao je: Šume više od samog saveznika u klimatskim vanrednim situacijama jačaju naše zdravlje i čiste vazduh i vodu. Tužna stvarnost je da su sopstvene energetske politike EU

podstakle sagorevanje šumskog drveta za energiju i ubrzale propadanje evropskih šuma. Preokretanje štete zahteva smanjenje žetve, ali ovaj predlog to neće doneti.

Lina Burnelius, vođa projekta i međunarodni koordinator u švedskoj organizaciji Protect the Forest, rekla je: Šume se ne mogu obnoviti, to je ekosistem, koji se može obnoviti, ali ne i ponovo zasaditi. Može se saditi drveće, ali ne i šume. Treba nam manje sagorevanja i manje monokultura. Direktna način za smanjenje konverzije iz šuma u monokulturu je uklanjanje subvencija i drugih podsticaja koji pokreću povećanu seču goriva iz biomase. Umesto toga, danas je Komisija odlučila da podrži i nadoknadu i energiju od sagorevanja biomase.

„Pogodno za 55“ nije pogodno za šume i nedovoljno za borbu protiv klimatskih promena. Očajnički nam je potrebna politika poštenja koja uključuje sve naše emisije u našu statistiku, ponovo smo dobili štetno uređenje prozora.

Tekuće zagađenje vazduha i pretnje po zdravlje ljudi

Izgaranje drveta je značajan izvor zagađenja finim česticama za koje se trenutno procenjuje da godišnje ubiju skoro 400 000 Evropljana. Uprkos zabrinutostima u vezi sa zdravljem ljudi podignutim u početnoj proceni uticaja Komisije, danas objavljeni predlog ne bavi se tim pitanjem.

Fena Svart, direktor kampanje holandske organizacije Clean Air Committee, reagovala je: Uprkos priznanju holandske vlade da sagorevanje biomase više ne može biti rešenje, predlog RED-a nastavlja da ga promovise. Zloupotreba seče i degradacija šuma otkrivene u više studija širom EU nastaviće se prema ovom predlogu. Predlog se takođe ne odnosi na zagađenje vazduha. Spaljivanje iBiomass ostaje najgora alternativa jer emituje ugljenik, azot, ultrafine čestice i druge vrlo štetne materije kao što su teški metali, živa i furani. Ovo nije zeleno rešenje.

Poziv Evropskom savetu i Parlamentu

Od vitalnog je značaja da EU brzo smanji zavisnost od šuma za gorivo diskvalifikujući šumsku biomasu iz svojih ciljeva obnovljive energije. Grupe za zaštitu životne sredine sada pozivaju Evropski savet i Evropski parlament da odbiju kontinuirano eksploataciju šuma za gorivo i osiguraju da se ciljevi EU u oblasti obnovljive energije ispunjavaju istinski čistim tehnologijama sa malim emisijama poput vetra, sunca i geotermalne energije.

Izvor: forestdefenders.eu